

77 / Přední herečka Jednoty divadelních ochotníků A. Volánková v neurčené roli.

1905 JDO přestavěla jeviště v Občanské besedě, Svět malých lidí + Zlato (Šmaha), jh. M. Hübnerová v roli Marie, 1907 Radúz a Mahulena. Od 1906 r. V. Volánek, až 35 představení ročně, umělecké zdokonalení souboru, jh. Vojan (1909 Othelo, Vina, Salomé), Želenský, Schlaghammer, Šmaha, Kvapilová, Vrchlická, Dostalová, Nasková, Nový, Pechová, Vojta. Od 1906 též stálým hostem opera a činohra pražského ND. 1910 výstava českého divadelnictví (příčiněním r. Volánka). 1911 Kolébka ve dvoraně Nd. 1912 oslavy 40 let JDO za účasti Šmahy (jh. Jan Výrava, Jiný vzduch) a F. A. Šuberta, ve spolupráci s Žerotínem. 1872-1912 284 her, z toho 153 českých (údaj k 50. výročí uvádí 253 her, více jak polovinu českých). 1912 Gazdina roba, jh. L. Odstrčilová, Magelona, jh. E. Vrchlická, 1913 Kupec benátský, jh. E. Vojan, Únos Sabinek, Majitel hutí, Pražský žid, Šosáci (Ryškov), jh. R. Nasková. Ve městě se silným německým živlem bylo ODí významným činitelem české kultury. Centrum Nd, r. a h. Rud. Anthon. 1895-1923 *Ochotnická DJ Tyl*, 50 členů, první předseda Š. Navrátil. Největší rozvoj kolem 1905, 85 členů. Za 1. sv. v. nečinná. 1911-1923 *Pěvecký a dramatický spolek Marx*, předseda Fr. Ostrý.

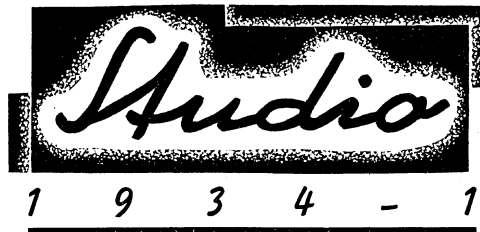
Po 1918 zač. *Družstvo českého divadla* provozovat profes. scénu. 1918 Žerotín div. slavnosti, na nich jako Mařenka a Milada E. Destiniová. Činnost JDO méně intenzivní, h. řada dalších organizací, *JDO Jeroným*, *Sokol*, *DrO Svazu čs. důstojnictva* 1924 Vlci (Rolland), r. R. Anthon, 1929 Útěk (Galsworthy). *Lidové divadlo Dělnické akademie*. *Hudební škola Žerotína*, 1932 dětská opera Ogaři (Křička). *Klub přátel umění*. Často stejná jména účinkujících. Po 1918 s ohledem na činnost profes. divadla jen zájezdy do menšinových českých obcí v pohraničí. Ve 20. letech Olomouc sídlo okrsku ÚMDOČ. Od 1925 *DrO YMCA*. Z dramatického semináře Žerotína, na kterém přednášel O. Stibor, vzniklo avantgardní dramatické sdružení *Studio*, 1934 Zcela stručně (Blatný), r. Vl. Vozák (později r. Čs. rozhlasu v Brně). Působilo většinou v sále Žerotína, koncem 30. let návaznost na avantgardu, spolupráce s Bedřichem Václavkem, významná inscenace České písně kramářské (1940). Často zájezdy do okolních, ale i vzdálených obcí.

Jste mladí, mladého ducha i mladých srdcí. Budiž i vaše divadlo mladé a dnešní. Neprovozujte vetešnictví. Je ho kolem nás už nadbytek v celém veřejném životě. Tedy divadlo mladé a dnešní.

O. Stibor v prvním čísle čas. *Studio*, 1934.

1932 JDO zájezd k české menšině (Vlastenecká omladina) ve Vídni, Nebezpečná žena (Blanchenoir), 1934 do Banské Bystrice, účast na JH. Přední členové V. Volánek, R. Anthon zvaní k pohostinským režii. V Olomouci JDO neměla stálé divadlo, před 2. svět. v. upraven Ld v Hodolanech, 1942 adaptace orlovný v Hodolanech na divadlo. Do 1943 uvedla JDO besedních 612 her na vysoké úrovni, 25 činných členů. 1934-1946 *Studio dramatických sdružení*.

Po 2. svět. v. JDO obnoví činnosti až 1947 jako *Volánková JDO besedních*, spojení s kolektivem *Studio*. Od 1950 jako *DO ZK ROH Mototechna*, mj. Začínáme žít, Tricet stříbrných, Koho tlačí bota, pro děti O Slunečníku, Měsíčníku a Větrníku, častá hostování profes. h., např. 1952 Marvan, Leraus, Spal, Pekárková. 1957 zal. *DS ZK cukrovaru v Olomouci-Hejčíně*,

Přátelé divadla!

Usilujeme o nový divadelní útvar. Zakládáme dramatické sdružení *Studio*. Nechceme oslňovat mnoho slibujícím manifestem – programem, kterého bychom nemohli uskutečnit. Až mladí, nepřeceňujeme svých sil, ale nadšení, jež nás prostupuje a chut k práci jsou elementy, na nichž budujeme. Divíme se na divadlo vážně, chápeme jeho vyšší náplň a poslání.

Již sám název naznačuje naše programové směřence. Nehodláme přihlížeti k počtu, nýbrž k jakosti her. Chceme divadlo studovat, pečlivě a svědomitě se vyrovnávat s úkoly, které si ukládáme. Budejí méně, ale všestranně doře. Přejeme si hrát plánovitě, hrát hodnotná díla. Usilujeme vtisknout svému divadelnímu zápalu osobitý rys. Chceme býti divadelníky orientovanými, myslícími.

Věříme, že divadlo je plné života a ne vitrina voskových figur. Neuznáváme systém „hvězd“ a střežících rolí. Jsme divadelní kolektiv.

Chceme se zařadit do kulturního života v Olomouci. Nezahluje do působnosti dosavadních olomouckých divadelních scén a neopisuje programových cedulí městského divadla, dáme se vésti svojí individuální dramaturgií. Vytkli jsme si poslání avantgardy, cítíme žhavou nutnost promluvit divadlem k palčivým otázkám dneška.

78 / Titulní strana prvního čísla souborového časopisu, 1934.

Bez věna (Ostrovskij). 1958 *DS ZK Moravských železáren* a *DS Mrštík* v Hejčíně se sloučily do *Div. studia Mrštík ZK ROH Moravských železáren*, Dobrou noc, Patricie (Benedetti), 1959 Obyčejný člověk (Leonov). 1958 *Kroužek uměleckého přednesu MOD*, úspěch s ranými povídkami Gorkého. 1958 *DS Domu armády*, Taková láska (Kohout), ocenění na ŠP, 1959 *DS ZV Vojenská správa*, Měsíc nad řekou (Šrámek), účast na ŠP. Od 1960 pod Městským domem osvěty, hl. hry pro děti, poslední 1966 (Popelka). 1949-1950 soubor *ČSM na Slovanském reálném gymnáziu*, prof. dr. Jar. Čižatka se studenty nastudoval klasickou hanáckou operu Jora a Manda a La serva padrona (Pergolesi), účast a ocenění na ústředním kole STM v Brně 1950. 1963 *Bezručovo divadlo pracujících ZK ROH Železáren P. Bezruče* i chytrák se spálí (Ostrovskij). 1956 *Wolkrův recitační kroužek*, ved. J. Liebscherová (cca do 1963) a Rud. Pogoda, od 1962 název *Štafeta*, postupně DP. Spolupráce s profesionály (Rudolf Chmelík, Zdeněk Ornest), mj. 1960 Tak mjel můj čas (Brecht), Pastýřka putující k dubnu (Jeffers, 1964), členy